

בריאות

נקים תשתית חזקה הערוכה לשעת חירום ונוודא כי תהליכי קבלת החלטות במצבי חירום מוסדרים מראש

נוציא לפועל תוכנית חומש שלפיה עד לשנת 2026 האיכות, הכמות והזמינות של השירותים הרפואיים הציבוריים בישראל יהיו בהתאם למדדים הממוצעים במדינות ה-OECD

נחוקק את חוק "ייצוב מערכת הבריאות" בעלות תקציבית של 10 מיליארד ₪

נוסיף לבסיס תקציב הבריאות של משרד הבריאות 1.5 מיליארד ש"ח בשנה

נגדיל את מספר הסטודנטים לרפואה ולסיעוד באוניברסיטאות בישראל

נקצר את זמני ההמתנה לטיפולים רפואיים במערכת הבריאות הציבורית

נוציא לפועל תוכנית מקיפה למלחמה בזיהומים נרכשים בבתי חולים

מקומה הגאופוליטי של ישראל במזרח התיכון חייב אותה לאורך השנים לפתח עליונות ביטחונית על סביבתה ולבסס יכולות מקצועיות המאפשרות לה מעבר מיידי משגרה לחירום. אולם היכולות הביטחונית של המדינה, גבוהות ככל שתהיינה, אינן עומדות במנותק מחוסנה הכלכלי, הבריאותי והחברתי. כדי להיות מוכנים לכל אתגר נדרשת היערכות מיטבית מול קשת איומים אסטרטגיים, ובכללם מענה להתמודדות עם מגפה.

על רקע הדברים, מדינת ישראל נתקלה לראשונה בנגיף הקורונה, כשהיא אינה מוכנה להתמודדות עם מגפה ברמה הלאומית, כך על פי מבקר המדינה. הנגיף תפס את מערכת הבריאות הציבורית בישראל כשהיא סובלת מחוסר תקציבי חמור לאחר שנים של מדיניות ממשלתית שקיצצה את התקציבים והרעילה את המערכת בניסיון לייצר יעילות. בתוך כך, משרד הבריאות החזיק במלאי קטן מאוד של תרופות, לא נערך לפתרונות אשפוז עם חללים מתאימים לטיפול נמרץ ומכונות הנשמה. בתי החולים היו מלאים עד אפס מקום עוד לפני פרוץ המגפה. במשרד הבריאות לא הייתה התייחסות בתוכניות העבודה לחדרי בידוד עוד לפני פרוץ המגפה, והיה ברור כי מערך החקירות האפידמיולוגיות אינו יעיל.

יש עתיד תפעל לגיבוש תוכניות אופרטיביות להתמודדות עם מצבי חירום במערכת הרפואה בסדר גודל לאומי. נקים תשתית חזקה הערוכה לשעת חירום ונוודא כי תהליכי קבלת החלטות במצבי חירום מוסדרים מראש. נפעל להסדיר את יחסי הגומלין בשעת משבר בין מערכת הבריאות ומערכת הביטחון, בדגש על פיקוד העורף. נוודא כי שיתופי הפעולה

בין המערכות יתקיימו גם בעת שגרה לתרגול עבודת מטה משותפת, מתוך הכרת היכולות ההדדיות וניצול היתרון היחסי של כל מערכת. בצורה זו יהיה אפשר למקסם את משאבי כוח האדם הזמין והמהיר והתשתיות הקיימות של מערכת הביטחון ברמה הביצועית בד בבד עם פיקוח מקצועי של מערכת הבריאות.

גם לאחר שיסתיים משבר הקורונה, ברור כי לא יהיה אפשר להחזיר את מערכת הבריאות למציאות שהייתה לפני פרוץ הקורונה. יש לבצע תחקור הכשלים שהביאו לפערים הקשים ולהיעדר המוכנות שפגעה ביכולת לאפשר שירותי בריאות ראויים לאזרחים במדינה מתוקנת.

נקים תשתית חזקה להתמודדות עם מצבי חירום בריאותיים. לצד החובה להכנת תוכנית להתמודדות עם משברים בריאותיים ברמה הלאומית, נוביל תוכניות ארוכת טווח שיטפלו בצמצום הפערים ובהתאמת מערכת בריאות חדשנית ומתקדמת לאתגרים המתפתחים ללא תלות בכל מציאות פוליטית.

החזון: הגדלת הזמינות ושיפור השירותים הרפואיים הציבוריים לכלל אזרחי מדינת ישראל

משבר הקורונה מחייב אותנו לייצר חזון כולל למערכת הבריאות, באופן שנוכל למנף את המשבר ליצירת שירותי בריאות ציבורית טובה ויעילה יותר לאזרחי ישראל, כולל יצירת תוכנית הערכות למשברים.

מערכת הבריאות הציבורית בישראל התברכה בחוזקות רבות. יש לנו רופאים

ואחיות ברמה המקצועית הגבוהה ביותר ומוחות מבריקים ביותר. עם זאת היא סובלת מכמה תופעות ומגמות מדאיגות המביאות לכך שהיא מתקשה לתת מענה הולם לצרכים הרפואיים של הציבור בישראל.

אחת התופעות המדאיגות ביותר היא הפערים ההולכים ומעמיקים באיכות שירותי הבריאות בין הפריפריה למרכז ובין המגזרים השונים בחברה. המחסור במשאבים מביא לצפיפות גבוהה בבתי החולים, לזמני המתנה ארוכים בחדרי המיון, לתורים ארוכים לניתוחים ולמצוקה כספית בקופות החולים.

כדי לשמור על מעמדה ואיכותה של מערכת הבריאות הציבורית נפעל להגדלת ההוצאה על בריאות מתוך התמ"ג בתוכנית מסודרת ובצורה מדורגת. נכון ל-2019, בישראל שיעור ההוצאה על בריאות כחלק מהתמ"ג הוא 7.5%, לעומת ממוצע של 8.8% במדינות ה-OECD, נציב כיעד את השוואת שיעור ההוצאה על בריאות לממוצע המדינות ב-OECD.

יש עתיד תפעל לגיבוש תוכנית חומש שלפיה עד לשנת 2026 האיכות, הכמות והזמינות של השירותים הרפואיים הציבוריים בישראל – לרבות הבדיקות, המכשור הרפואי, מיטות האשפוז, הצפיפות, ההמתנה בחדרי המיון וההמתנה לרופאים מומחים, השירותים הקהילתיים ושיעור המטפלים ואיכותם – יהיו בהתאם למדדים הממוצעים במדינות ה-OECD, ובד בבד נפעל לצמצום מובנה של הפער בשירותים הרפואיים הציבוריים בין הפריפריה למרכז, כך שבשנת 2026 יצטמצם הפער במדדים האמורים ב-70%.

הצעדים הדרושים:

שיקום מערכת הבריאות

המימון הציבורי הקיים אינו מספיק, הוא נשחק לאורך זמן ותורם לגידול בגירעונות קופות החולים ולפגיעה בזמינות השירותים בבתי החולים. נחוקק את "חוק ייצוב מערכת הבריאות", המקצה 10 מיליארד שקלים מחוץ לבסיס התקציב בפריסה לחמש שנים: הגדלת משאבים שמטרתה להזרים חמצן לשיפור ולעדכון תשתיות מערכת הבריאות הקורסת והתאמתה לימינו – לפחות מחצית מהתקציב האמור יוקדש לפריפריה הגאוגרפית.

תפעול מערכת הבריאות

הגדלת בסיס תקציב מערכת הבריאות בסך של 1.5 מיליארד שקלים לשנה בחמש השנים הקרובות. נוסף על כך ובד בבד, נפעל לחקיקה המעגנת עדכון אוטומטי של תקציב מערכת הבריאות בהתאם למדדים רלוונטיים, בדגש על התאמה מלאה לשינוי הדמוגרפי של האוכלוסייה בישראל – לפחות מחצית מהתקציב יוקדש לפריפריה הגאוגרפית.

שיפור תפעול בתי החולים

שינוי מחיר ועדכון "יום האשפוז בבתי החולים", באופן שיותאם למחיר הריאלי ואשר ייגזר בין השאר משכר עובדים, ממחירי התרופות, מייחוד האוכלוסייה וגונוניה ומסוגי הפרוצדורות.

בד בבד עם תוספת תקציב לבתי החולים יוגדלו מספר מיטות האשפוז בשיעור

ממוצע ה-OECD, וכן תוטמע תוכנית תמריצים מטעם משרד הבריאות לשיפור איכות השירותים הרפואיים בישראל ולזמינותם עד לשיעור הממוצע של המדדים במדינות ה-OECD, בדגש על הפחתת תפוסות (אשפוז), מיון ומרפאות (חוץ) ויצירת חלופות אשפוז נאותות.

שיפור תפעול קופות החולים שינוי חישוב מחיר "הקפיטציה" של קופות החולים, באופן שיעודכן בהתאם לגידול באוכלוסייה ויעניק משקל נאות למשתנים ריאליים בתפעול הקופות, כגון שכר, הזדקנות האוכלוסייה, גיל המבוטחים, מחיר תרופות ומחלות קשות.

בד בבד עם תוספת תקציב לקופות החולים, תוטמע תוכנית תמריצים מטעם משרד הבריאות לעמידה ביעדים לשיפור איכות וזמינות השירותים הרפואיים בבתי החולים בקהילה ובבריאות הציבור בחתירה ליעד הממוצע של מדינות ה-OECD.

הקמת רשות מרכזים רפואיים ממשלתיים הקמת רשות מרכזים רפואיים תטפל לראשונה בבעיית "כפל הכובעים" של משרד הבריאות – היותו המפקח על בתי החולים הממשלתיים ובו זמנית הבעלים שלהם. החלטה זו מאפשרת למשרד הבריאות להתמקד בתפקידו כרגולטור של כל המערכת ולתחזק אותו, מוציאה את הפיקוח על בתי החולים הממשלתיים ממשרד הבריאות ומעבירה אותו לידי רשות עצמאית חדשה – רשות מרכזים רפואיים ממשלתיים.

קיצור זמני ההמתנה לטיפול רפואיים במערכת הבריאות

הציבורית הפעלת מודל תעסוקה שבו רופאים עובדים במערכת הציבורית,

נמצאים בה שעות נוספות ומתוגמלים על כך בהתאם. על פי המודל, רופאים מומחים יתגברו את מערכי האשפוז בשעות אחר-הצהריים לטובת החולה הישראלי. המודל יופעל בעיקר עבור רופאים מנתחים, אך לא רק עבורם. הפעלת מודל זה תאפשר הוספת עשרות אלפי ניתוחים בשנה במערכת הציבורית. נוסף על כך, נפעל ליישום מסקנות "ועדת אור" לייעול התהליכים בחדרי המיון והמלר"דים (מרכזים לרפואה דחופה) ולקיצור זמני ההמתנה בהם בשקיפות מלאה לציבור.

הרחבת סל הבריאות ותוספות טכנולוגיות

סל הבריאות הוא רשימת השירותים הרפואיים והתרופות הניתנים לציבור בישראל במימון המדינה על ידי קופות החולים. מדי שנה בשנה מנוהלים מאבקים כואבים של חולים הדורשים לכלול את הטיפול שלו הם זקוקים בסל הבריאות. **יש עתיד** מאמינה בחובת המדינה לספק לאזרחים סל בריאות רחב במימון ציבורי. אנו תומכים בקביעה שלפיה התוספת הטכנולוגית השנתית לשירותים הניתנים במסגרת חוק ביטוח בריאות ממלכתי לא תרד מ-2% בשנה.

סל התרופות נפעל לעיגון בחקיקה של מנגנון תקצוב סל התרופות באופן קבוע ורב-שנתי, כך שהתקציב יבטא עלייה מדורגת של הצרכים המשתנים של החולים ואת הפתרונות שמציעה הרפואה.

קידום מחקר, חדשנות וטכנולוגיות מתקדמות בתחום הרפואה

עולם הרפואה והטכנולוגיה מתפתח באופן מהיר ביותר במשך העשורים האחרונים. כדי להציע לחולים את המענה הרפואי הטוב ביותר. **יש עתיד** תפעל למען עידוד יוזמות טכנולוגיות

בתחום הרפואה, המתרגמות את היתרון היחסי של ישראל בתחומים אחרים לטובת שיפור הרפואה ורווחת החולים.

צמצום הצפיפות בבתי החולים וחיזוק הרפואה בקהילה

מדינת ישראל היא המדינה הצפופה ביותר מבחינת אשפוז בבתי החולים בקרב מדינות ה-OECD. כדי לאפשר מתן שירותי רפואה טובים יש לתכנן מחדש את האשפוז, לפתח את תחום האשפוז הביתי, להוציא חולים גריאטריים מהמחלקות הפנימיות ולהעבירם לבתי חולים גריאטריים שיתוקצבו בהתאם, לחזק את המוקדים הקדמיים של קופות החולים, לייצל את תהליך שחרור החולים מהמחלקות ובעיקר להקצות תוספת מיטות ותקני כוח אדם בחדרי המיון ובמוקדי הרפואה הדחופה והמחלקות הרלוונטיות בבתי החולים. **יש עתיד** תפעל לחיזוק הטיפול בקהילה וביחידות האשפוז הביתי בקופות החולים כדי לחזק את הרצף הטיפולי בין הטיפול בבית החולים לטיפול בקהילה שיאפשר מתן המשך טיפול רפואי מתאים ורציף.

הרחבת הסדרי הבחירה באשפוז הכללי

היום אדם הנדרש להתאשפז, נשלח על ידי קופת החולים לאשפוז בבית חולים בהתאם למקום מגוריו. זאת בשל אלמנט כלכלי הנובע מהסכמי הסדרי בחירה. הסדרים אלו אינם מביאים בחשבון מקרים שבהם אדם מעדיף להתאשפז בבית חולים אחר בשל מגוון סיבות, ובהן קרבה פיזית למשפחתו. נפעל ליישום המלצת ועדת גרמן להרחיב את הבחירה בבתי החולים המוצעים למטופל לצורך אשפוז

ל-3 בתי חולים, על פי כללים קבועים, וכך לאפשר לאזרח חופש בחירה רחב יותר.

עידוד כוח אדם במקצועות הבריאות

כוח אדם איכותי ובהיקפים מספיקים הוא תנאי הכרחי למצוינות ולאנושיות של מערכת הבריאות. יש לפעול כדי למנוע שחיקה של הצוותים, להיערך לגל הפרישה הצפוי של עולי שנות ה-90 ולנתב את בחירת מקצועות ההתמחות של הרופאים הצעירים בהתאם לצרכים לאומיים. נפעל לשילוב אזרחים ישראלים איכותיים במקצועות הבריאות, בין השאר באמצעות יצירת תמריץ כלכלי בלימודים וב-7 שנות ההעסקה הראשונות, לרבות הטבות מס מיוחדות.

נבטל את ההסתמכות על "תקינת גולדברג" (נוסחה שמגדירה כמה תקני כוח אדם מקבל בית החולים עבור כל מיטה), תקינה שנקבעה ב-1976 ומתבססת על מספר מיטות אשפוז ואינה מעודכנת על פי עוד קריטריונים הנהוגים היום בעולם: עומסים, הזדקנות האוכלוסייה (כידוע), תוחלת החיים בישראל היא מהגבוהות בעולם), טכנולוגיות חדשות הדורשות הכשרות מחד גיסא והופכות לסטנדרט הטיפול מאידך גיסא, פרוצדורות חדשות שונות, אולטרסאונד, MRI-1.

הגדלת מספר הסטודנטים

לרפואה בישראל יש עתיד מחויבת להגדלת מספר הסטודנטים הלומדים רפואה וסיעוד באוניברסיטאות בישראל ותפעל להגדלת התקציב בהתאם. 60% מהסטודנטים הישראלים לרפואה היום

לומדים בחו"ל. כדי להתגבר על מצוקת המחסור ברופאים במערכת הבריאות בישראל יש למצוא את הדרך לקלוט את אותם סטודנטים למערכת הבריאות באופן שאינו מהווה פגיעה ברף המקצועיות. נפעל להכנת מבחן אחיד לכל בוגרי בתי הספר לרפואה.

יש עתיד תמשיך לתמוך בהקצאת תקנים חדשים כדי לפעול למען קליטת רופאים בעלי התמחות שצברו ניסיון רב בארץ מוצאם להמשיך לעסוק במקצועם גם בישראל וכך להשתלב ולתרום לשוק העבודה בישראל, וכל זאת בשיתוף ארגוני הרופאים והמתמחים וצוותי המרכזים הרפואיים ובהתייעצות עימם.

מתמחים ברפואה: המתמחים

ברפואה בישראל עובדים במשמרות ארוכות ושוחקות, של 26 שעות, המשפיעות לרעה גם עליהם וגם על איכות הטיפול שהם נותנים לחולים. נפעל לשינוי מודל העסקת המתמחים ולצמצום שעות עבודתם וטיפול חתפתחותם המקצועית.

רפורמה בכיסוי הסיעודי הציבורי

בישראל אלפי אנשים מוגדרים כסיעודיים ונדרשים לסיוע יום יומי, לאורך כל שעות היממה. כיום, את הסיוע הזה מעניקים בעיקר עובדים זרים. שכרו של עובד זר הוא לכל הפחות 8,000 ש"ח לחודש, אולם קצבת הסיעוד המקסימלית שמעניקה המדינה הינה 5,400 ש"ח בלבד. חולה סיעודי נדרש להשלים מכיסו אלפי שקלים מדי חודש. יש עתיד תגדיל את מספר שעות הסיעוד להם זכאים חולים סיעודיים ברמות הסיעוד הקשות (4-6), ותאפשר מתן 4 שעות סיעוד שבועיות הניתנות היום עבור העסקת עובד סיעודי ישראלי, גם עבור עובד זר המסייע לאדם סיעודי במצב

מורכב הדרוש טיפול מסביב לשעון.

כדי להקל על העומס הכלכלי נשנה את מבחני ההכנסה כך שקיזוז הקצבה יתרחש רק לבעלי הכנסה גבוהה מאוד ובאופן הדרגתי. נייצר מנגנון בקרה שיבטיח ששעות הסיעוד מסופקות בפועל לזכאים, שהם מקבלים טיפול איכותי וכי העובדים מקבלם הכשרה נכונה. נחזק ונבסס את מעמד המטפלים הסיעודיים בישראל במטרה להגדיל את היצע העובדים הישראליים בתחום הסיעוד ונסייע לבני המשפחה המטפלים על ידי פישוט הביורוקרטיה הכרוכה בהעסקת עובד זר.

חוקיקת "חוק ביטוח סיעודי ממלכתי" המקנה זכאות לטיפול והשגחה סיעודית לתקופה של חמש שנים לכל אזרח ישראלי.

חיזוק מערכת הבריאות בפריפריה וקידום שוויון בבריאות

יש עתיד מחויבת לצמצום הפערים בתוחלת החיים ובהיצע שרותי הבריאות הציבוריים בין הפריפריה למרכז.

חיזוק בתי החולים והשירותים

הרפואיים בפריפריה יש עתיד תקצה תקציב מיוחד לחיזוק התשתיות והמכשור הרפואיים ולהרחבת סל השירותים בבתי החולים בפריפריה.

קידום הקמת בתי חולים בבאר

שבע ובקריית אתא יש עתיד מחויבת להגדלת היצע מערך אשפוז בבאר שבע שישרת את מגמת גידול האוכלוסייה בדרום, כך שלא תיפגע יכולתו של כל אזרח לקבל שירות רפואי בדרומה של הארץ בזמני המתנה סבירים ובמכשור המתקדם ביותר. **יש עתיד** תקדם את הקמת בית

זריחה על ערד | צילום: Doron Horowitz, פלאש 90

זריחה על הר גריזים | צילום: Haytham Shtayeh, פלאש 90

הבריאות, לפיתוח תוכניות חינוך למניעה ולבטיחות וליישומן ברמה המוניציפלית ולקידום חקיקה רלוונטית.

אנשים עם צרכים מיוחדים במערכת הבריאות

יש עתיד רואה בהנגשה בכלל, ובמערכת הבריאות בפרט, כלי יסוד שכל מוסד מעניק שירותים חייב לספק לבאים בשעריו.

במשרד הבריאות, בראשותה של שרת הבריאות לשעבר יעל גרמן, החלו ברפורמה ליעול השירות לאנשים עם מוגבלויות. במסגרת זו הופעל שירות

הן גורם התחלואה והתמותה מספר אחת בקרב ילדים בישראל. לצד הנזק הפיזי והנפשי העצום, גובות פגיעות אלו גם מחיר כלכלי כבד מההורים, ממעסיקיהם, מחברות הביטוח וממערכת הבריאות. על פי ההערכות, העלויות הכלכליות למערכת הבריאות והרווחה בגין פגיעות ילדים נאמדות ביותר מ-1.6 מיליארד שקלים בשנה. **יש עתיד** רואה בשמירה על ביטחונם של ילדי ישראל מטרה בעלת חשיבות לאומית ותפעל לצמצם את הפגיעה בהם ככל האפשר, בתוך כדי חיזוק הכלים למניעת תאונות ולהגברת בטיחות ילדים. נפעל ליישום התוכנית הלאומית לבטיחות ילדים בהובלת משרד

המודעות לבריאות, לאורח חיים בריא ולשיפור הבריאות. יש לפעול להגברת המודעות לאוכל בריא, מגיל הגן ובתי הספר, ולזמינותו וכן להגברת המודעות לפעילות גופנית ולבדיקות תקופתיות.

רפואת העתיד יש עתיד מאמינה שכדי להשאיר את ישראל מובילה בתחום הרפואה יש לנצל את היתרון של ישראל כאומה חדשנית ולעודד הכנסת פתרונות מתקדמים. לשם כך נסייע בהורדת חסמים להטמעת רפואת העתיד ובעידוד רפואה מותאמת אישית בעלת בינה מלאכותית אשר תסייע לרופא, למטופל ולמערכת.

עידוד רפואת און-ליין אחת הדרכים האפקטיביות להתגבר על פערי השירות והזמינות היא רפואת און-ליין באמצעות וידאו. נפעל להסרת חסמים בפני קופות החולים ונעודד אותם לפתח שירותי און-ליין לטובת ציבור המטופלים.

בריאות ילדים

הגיל הרך והמכונים להתפתחות

הילד יש עתיד מחויבת לאפשר למשפחות לספק לילדיהן את מגוון השירותים החברתיים הנדרשים בלי להיגרר להוצאות שיקשו על המחיה. לצורך כך יש להרחיב את מערך השירותים הניתנים לגיל הרך במסגרת הבריאות הציבורית. **יש עתיד** מחויבת לתחזק את המכונים להתפתחות הילד ברחבי הארץ, לקדם את תוכנית החינוך לבריאות השן בגני הילדים, להקמת פיילוט לבנק חלב אם ולמימון הקמת בנק חלב אם בשני בתי חולים בפריפריה ועוד.

בטיחות ילדים תאונות שבהן מעורבים ילדים במרחב הפרטי והציבורי

החולים בקריית אתא כדי להתגבר על מצוקת האשפוז בצפון.

נפעל להרחבת עתודת הסטודנטים בתחום הפרא-רפואי במוסדות האקדמיים בדרום ובצפון. נעודד את הבחירה במקצועות אלו על ידי עידוד של סטודנטים מהפריפריה ועל ידי מתן תמריצים לעבוד במקצועות אלו בפריפריה לאחר הלימודים.

תגבור מוקדי לילה בפריפריה וחיזוק שירותי הרפואה מוקדי

הלילה (מרכזים לרפואה דחופה) וחדרי המיון הקדמיים הם אלו האחראים לספק מענה רפואי מיידי לתושבי הפריפריה, שלעיתים מתגוררים במרחק רב מבית חולים. נמשיך לפעול להקמת עוד מוקדים במקומות המרוחקים מבתי החולים ולהגביר את טיב השירותים הרפואיים הניתנים בהם.

הצעת חוק לקידום שירותי

הרפואה בעיר אילת בשל מיקומה הייחודי של העיר אילת סובלים תושביה מקשיים במימוש זכותם לשירותי בריאות. חה"כ קארין אלהרר הגישה הצעת חוק שתחייב את כלל השירותים הרפואיים גם בעיר אילת. פתרונות ייחודיים אלו נדרשים בשל המאפיינים המיוחדים של העיר. **יש עתיד** מחויבת לקידום הצעת החוק האמורה.

שיפור המערכת והחזרת אמון הציבור

קידום בריאות הציבור יש עתיד תומכת במתן דגש מיוחד על כל נושא מניעת מחלות וקידום בריאות הציבור. יש להקצות תקציבים ייעודיים להגברת

סביב השעון לנכים על כסאות גלגלים ממונעים, נפתח מסלול מהיר לנכים עם מחלות מתקדמות, קבעו לוחות זמנים מחייבים למתן תשובות, הונגשו מוקדי קבלת המטופלים ועוד. יש לפעול בשיתוף עם משרדי הרווחה, האוצר והביטוח הלאומי, כדי להקל את השירות על אנשים עם מוגבלויות שונות ולהנגישו עבורם.

יש עתיד מחויבת להקמת מנגנון משותף אשר יקצר את זמני ההמתנה וימנע את הפניות המרובות לקבלת האישורים הנדרשים בוועדות הרפואיות השונות ובוועדות לאישור אביזרים ורכב.

בריאות הנפש והאשפוז הפסיכיאטרי

משבר התפרצות נגיף הקורונה והשלכותיו על החברה הישראלית היו מרחיקות לכת בכל התחומים. בין היתר, ישראליות וישראלים רבים איבדו את מקום עבודתם ואולצו להישאר בבתיהם לתקופות

ארוכות, עקב הסגרים שהוטלו.

אולם לא פחות חשובה היא ההשלכה של משבר הקורונה על תחום בריאות הנפש של הציבור בישראל. נכון לתקופת הסגר השני, אחד מכל שלושה ישראלים חווה תסמיני חרדה, ואחד מכל חמישה ישראלים סובל מדיכאון.

גם בעת שגרה המחלקות הפסיכיאטריות בבתי החולים סובלות ממחסור תמידי במיטות. אול, הצורך לצמצם את מספר המיטות במחלקות בשל המגפה החמיר אף יותר את המצב. התוצאה: ירידה במספר האשפוזים בהסכמה ועלייה במספר האשפוזים בכפייה.

לאחר הרפורמה בבריאות הנפש הגיע הזמן לחשוב ולתכנן רפורמה באשפוז הפסיכיאטרי. **יש עתיד** תפעל לשינוי מהותי ועמוק באשפוז הפסיכיאטרי וליישום מודל המכיר במחלות הנפש כחלק בלתי נפרד

ממחלות המוח. לצורך כך נפעל להקמת בתי חולים למוח ולהתנהגות שיהיו חלק מבתי החולים הכלליים. בתי חולים למוח ולהתנהגות הם גוף מוביל בעולם כחלק מבית החולים הכללי, בדומה לבי"ח לילדים, לבי"ח לנשים וכדומה. האפשרות שתחת קורת גג אחת ידורו יחד פסיכיאטריה, נירולוגיה ונורוכירורגיה היא יעד לאומי בעל חשיבות עליונה לצורך קידום רפואת המוח ושינוי הפסיכיאטרי.

יש עתיד תפעל לקידום בתחילפי האשפוז, לרבות הפעלת פתרונות בקהילה; תתווה לוחות זמנים למעבר בתי החולים הפסיכיאטריים לבתי החולים הכלליים ותקצה תקציבים ראויים למתן מענה ביניים למצב הבלתי נסבל מבחינת כוח אדם, פעילות המטופלים ומצב התשתיות של בתי החולים הפסיכיאטריים הקיימים.

נוסף על כך, **יש עתיד** תפעל למען הרחבת התקצוב למערך הפסיכולוגיה הציבורית בישראל ולהוספת תקנים למתמחים בפסיכולוגיה הציבורית ולקיצור זמני ההמתנה לפסיכולוגים בקופות החולים.

התוכנית הלאומית למניעת אובדנות

משבר הקורונה הוביל לעלייה חדה במקרי האובדנות בישראל. על פי נתוני משרד הבריאות בנוגע למקרי מוות שהמשטרה שלחה למכון לרפואה משפטית, כדי לבדוק אם מדובר בהתאבדות במאי עד יוני של שנת 2020 שלחה המשטרה 65 גופות לעומת 41 בתקופה המקבילה בשנת 2019. כלומר עלייה של כמעט 60%. כמו כן מינואר עד יוני 2020 נרשמו 157 מקרים שנחשדו כהתאבדות לעומת 134 בתקופה המקבילה ב-2019.

גם טרם המשבר בישראל מתאבדים מדי שנה כ-400 איש, ויותר מ-6,000 איש מבצעים ניסיון התאבדות. ההערכות הן כי מתרחשים עוד ניסיונות רבים שאינם מדווחים. שרת הבריאות לשעבר חה"כ יעל גרמן הובילה מהלך המשותף לכמה משרדי ממשלה ורשויות מקומיות למלחמה בתופעת ההתאבדות. במסגרת המהלך הוחלט על הפעלת תוכנית לאומית למניעת התאבדות לצמצום מקרי ההתאבדות וניסיונות ההתאבדות ולמתן סיוע למשפחות אשר יקריהן התאבדו. למרות הצלחתה של התוכנית הממשלה הנוכחית ביטלה את תקצובה. **יש עתיד** מחויבת לתוכנית הלאומית למניעת אובדנות ותדאג לתקצובה מחדש.

רפואה משלימה

היום הולכת וגוברת הפופולריות של הרפואה המשלימה וההכרה בחשיבותה. עם זאת, השוק פרוץ ורבים מאלה העוסקים בתחום אינם בעלי הכשרה מקצועית מוכרת. נפעל להסדרת התחום ולהגברת ההגנה על המטופלים מפני עוסקים שאינם בעלי הכשרה מקצועית מספקת.

מלחמה בזיהומים נרכשים בבתי חולים

על פי דוח מבקר המדינה, מדי שנה בשנה מתים בישראל בין 4,000 ל-6,000 אנשים מזיהומים נרכשים בבתי חולים. חה"כ אורנה ברביבאי הובילה פיילוט שהביא לירידה של 50% בזיהומים נרכשים בבתי חולים. יש עתיד תפעל ליישם תוכנית לאומית להורדת הזיהומים ולצמצום התמותה. ●

